

In deze editie:

- Kredietenmonitor
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen in Amsterdam-West
- Marktbeschouwing
- Tombstone Sun

Colofon:

Paul Snip
T. 020 – 20 60 330
E. paul.snip@mbcf.nl

Hein Stoops
T. 020 – 20 60 330
E. hein.stoops@mbcf.nl

Jaap de Jong
T. 020 – 20 60 330
E. jaap.de.jong@mbcf.nl

Kredietenmonitor

Grip op uw onderneming en comfort voor de bank

Sinds eind 2008 is de kredietverlening van banken sterk veranderd. Nieuwe kredieten worden mondjesmaat verstrekt, de pricing is omhoog gegaan, voorwaarden worden aangescherpt en risicovolle kredieten worden waar mogelijk afgebouwd. Waar bankiers vroeger vooral keken naar toekomstige kasstromen en zekerheden hebben ze nu behoefte aan een (diepgaande) analyse van de markt en duidelijkheid omtrent de positionering van het bedrijf. Daarnaast willen bankiers zaken doen met een doortastende ondernemer die helder en transparant communiceert. Een goede periodieke rapportage gebaseerd op scenarioanalyses is daarbij van essentieel belang.

Met de beschikbare sector kennis en ervaring van onze consultants is **mbcf.** in staat om de positie van een onderneming in de markt in kaart te brengen en de strategie en activiteiten te vertalen naar de toekomstige resultaten en kasstromen. Kasstromen en resultaten worden daarbij op basis van een “rolling forecast” afgezet tegenover de huidige kredietfaciliteiten en kredietvoorwaarden.

De kredietenmonitor wordt samen met de consultants van **mbcf.** “bottum up”, dat wil zeggen vanaf de werkvloer, opgebouwd en periodiek “gereviewd”. Dit betekent voor de ondernemer dat hij een belangrijk sturingsmechanisme in handen heeft om zijn bedrijf door deze moeilijke tijden heen te loodsen

en zo zijn organisatie scherp te houden. De bank wordt periodiek geïnformeerd omtrent de resultaten, financiële ontwikkelingen en de mate waarin aan de gestelde kredietvoorwaarden zoals ratio's en dekkingspositie wordt voldaan. Zo ontstaat additioneel comfort voor de bank. Dit is van essentieel belang voor enerzijds het handhaven van de huidige kredietfaciliteiten, maar anderzijds ook voor herfinanciering of nieuwe financieringsaanvragen.

De kredietenmonitor is er in verschillende varianten:

- De light-variant levert een uitgebreide financiële rapportagetool. Hiermee is het mogelijk uitgebreide financiële analyse en rapportages te maken voor alle stakeholders.
- In de medium-variant wordt daar een strategische quickscan aan toegevoegd. Deze quickscan levert additionele kwalitatieve informatie op waar bankiers en andere stakeholders behoefte aan hebben. Hiermee worden de financiële rapportages verder onderbouwd.
- In de meest uitgebreide variant vindt een diepgaande strategische scan plaats en onderzoeken wij tevens knelpunten in de onderneming. Waar nodig worden daarbij sector- en functionele specialisten ingezet vanuit onze strategische partners Berenschot en Mazars.

Meer weten over de kredietenmonitor? Neem contact op met Paul Snip

Maatschappelijk verantwoord ondernemen in Amsterdam-West

MBCF is een samenwerking aangegaan met Stichting Beehive (www.beehives.nl). Stichting Beehive ontwikkelt creatieve broedplaatsen in kansarme wijken in Nederland en buitenland en ondersteunt de economische ontwikkeling van deze wijken. Binnen deze broedplaatsen begeleiden wij als MBCF met onze financiële kennis en expertise ondernemers en maatschappelijke projecten in de directe omgeving van onze kantoren en dragen op deze manier bij aan lokaal ondernemerschap. Wij zijn er trots op om op deze wijze vanuit ons eigen vakgebied een bijdrage hieraan te kunnen leveren.

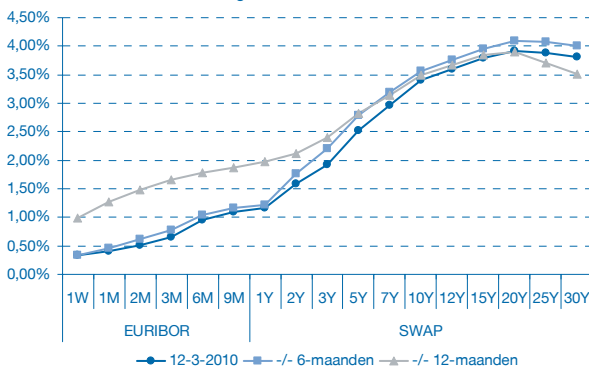

Marktbeschouwing

Sinds de aanvang van de recessie in de tweede helft van 2008 hebben centrale banken wereldwijd de rentetarieven verlaagd om de economie te stimuleren.

In figuur 1 is terug te vinden dat hierdoor in het laatste jaar met name de kortetermijnrente is gedaald. De SWAP-rentes (langer dan 1-jaar) zijn nagenoeg gelijk gebleven. Voor ondernemingen heeft dit, in combinatie met de verhoogde doorberekende liquiditeitspremies, veelal geleid tot een verhoging van de rentelasten op langlopende leningen. Vanwege de steile rentecurve is het voor ondernemingen van belang om na te denken over een variabele financiering, waarmee de rentelasten, ondanks de extra opslagen, voorlopig nog relatief laag zijn.

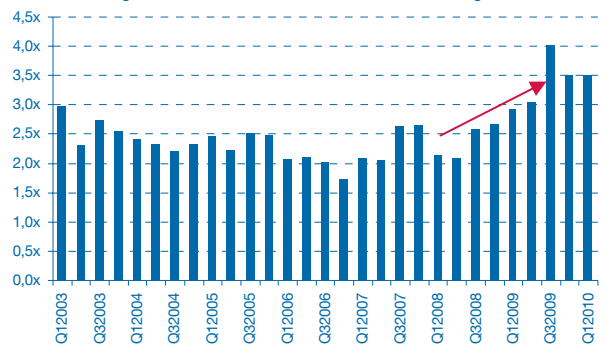
Figuur 1: Rentecurve

herfinanciering en een verhoging van de rentevergoeding of tot inperking / opzegging van de financierings-faciliteiten. Om dit te voorkomen is het voor ondernemingen van belang om de huisbankier tijdig van voldoende informatie te voorzien en transparantie te geven over de genomen acties en de te verwachten resultaten.

Er is op korte termijn nog geen uitzicht op herstel van de financieringsmarkt. Veel bankiers hebben geen andere informatie beschikbaar dan de cijfers 2009 en kunnen op basis hiervan geen kredietverruiming geven. Wel is de verwachting van grootbanken dat zowel de korte als lange rente gedurende 2010 gaan stijgen.

Figuur 2: NETDEBTtoEBTIDA van AEX-ondernemingen

In figuur 2 is te zien dat de gemiddelde NETDEBTtoEBTIDA-ratio van alle AEX-bedrijven is opgelopen naar een range van 3,0x tot 3,5x. Deze range ligt over het algemeen boven de vastgestelde norm in financieringsdocumentatie. Deze relatief hoge ratio vormt voor huisbankiers de aanleiding tot

De rentestijgingen zullen echter beperkt blijven. Voor de driemaands Euribor wordt verwacht dat deze eind 2010 ongeveer 1,6% zal bedragen (0,65% d.d. 12-3-2010). Voor de tienjaars Swap wordt verwacht dat deze eind 2010 ongeveer 3,9% zal bedragen (3,40% d.d. 12-3-2010). Deze niveaus zijn gelijk aan het niveau van een jaar geleden.

Acquisitiefinanciering Sun

Per ultimo 2009 heeft Verolme Elektra een substantieel aandelenbelang verworven in Sun Test Systems. Beide ondernemingen zullen elkaar aanvullen op het gebied van ontwikkeling, productie en verkoop van testapparatuur voor de vliegtuigindustrie.

Mazars Berenschot Corporate Finance heeft Sun en Verolme succesvol geadviseerd bij het structureren en arrangeren van de transactie en de bijbehorende acquisitiefinanciering en de werkkapitaalfinanciering van Sun Test Systems.

Wilt u meer weten over deze specifieke opdracht of de activiteiten van mbcf. in deze sector, neem dan contact op met Jaap de Jong.

De tombstone van Sun Test Systems ter kennisgeving